

๑.๓ : แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ให้กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย และ SFLs ดำเนินการกำกับดูแลหน่วยงานต้นสังกัดที่ทำหน้าที่ตัดเงินเดือนให้เจ้าหน้าที่ให้อัตราดอกเบี้ยมีความเป็นธรรม ปรับปรุงและยกระดับระบบการตัดเงินเดือนเพื่อชำระหนี้ กำหนดยอดเงินที่ข้าราชการสามารถกู้ได้โดยไม่เกินศักยภาพในการชำระคืนจากเงินเดือน กำหนดกติกาที่สหกรณ์ออมทรัพย์หรือสถาบันการเงินที่จะมาใช้สิทธิพิเศษตัดเงินเดือนข้าราชการต้องปฏิบัติตาม การสร้างการแข่งขันในระบบสหกรณ์และสถาบันการเงินที่จะมาเป็นช่องทางตัดเงินเดือนข้าราชการ ประกอบกับนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) “เรียนดี มีความสุข” ได้กำหนด “ด้านที่ ๑ ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา” นโยบายข้อที่ ๓ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและหน่วยงานทางการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา คือ ได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพระนครศรีอยุธยาและสถาบันการเงิน

๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ตามจุดเน้นที่ ๑.๓

๒.๑ การดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑.๑) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและหน่วยงานทางการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย โรงเรียนเอกชนในสังกัด มีผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑. สสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

- สสำรวจรายชื่อครู/บุคลากรที่มีปัญหาหนี้สิน
- จัดทำบันทึกฐานข้อมูลครู/บุคลากรที่มีปัญหาหนี้สิน
- จากการสำรวจ พบว่า
- ครูอยู่ขั้นสีแดง จำนวน ๕ คน (หลังจากชำระหนี้ เงินเดือนเหลือน้อยกว่า ๓๐%)
- ครูอยู่ขั้นสีแดง จำนวน ๑๓ คน (หลังจากชำระหนี้ เงินเดือนเหลือมากกว่า ๓๐%)
- ครูเป็นหนี้ มีการปรับปรุงหนี้ จำนวน ๓ ราย
- ครูอยู่ขั้นสีเขียว จำนวน ๓๐๐ คน (ปกติ)

๒. การดำเนินการของสถานีกแก้หนี้ / คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- จัดสวัสดิการของโรงเรียนเพื่อช่วยบรรเทาภาระหนี้สิน เช่น เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ
- จัดสวัสดิการอื่นๆให้กับครู/บุคลากรเพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย เช่น สวัสดิการอาหารกลางวัน สวัสดิการช่วยเหลือบุตร
- ส่งเสริมให้ครู/บุคลากรมีรายได้พิเศษ

๓. การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

- การอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” เป็นต้น

- การอบรมหลักสูตรอื่นๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น

๒.๑.๒) หน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลการดำเนินงานดังนี้

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑
มีผลการดำเนินงานดังนี้

๑) การขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑.การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

- ข้าราชการประจำและลูกจ้าง จำนวน ๒,๑๗๖ คน ข้าราชการบำนาญ จำนวน ๓,๗๙๙ คน เป็นหนี้ในระบบและนอกระบบ จำแนกเป็น

๑.๑ หนี้ในระบบ จำนวน ๕,๓๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๕๒

- ข้าราชการประจำและลูกจ้าง จำนวน ๑,๖๔๓ คน

- ข้าราชการบำนาญ จำนวน ๓,๗๐๖ คน

๑.๒ หนี้นอกระบบ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘

- ข้อมูลจากผู้ลงทะเบียนในระบบ Debt Obec จำนวน ๕ คน (จากผู้ลงทะเบียนทั้งหมด ๑๘ คน ผู้ลงทะเบียนอีก ๑๓ คนไม่มีหนี้นอกระบบ) ซึ่งยังไม่ใช้ข้อมูลที่ ๑๐๐% เนื่องจากบุคลากรบางรายไม่ยินยอมเปิดเผยข้อมูลหนี้สินของตนเอง

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ได้ประชาสัมพันธ์การลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านทางระบบสถานีแก้หนี้ออนไลน์ (Debt Obec) ตามปฏิทินการรับลงทะเบียนตามที่สพฐ.กำหนด ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ได้ตรวจสอบและสำรวจสภาพหนี้ เก็บเป็นฐานข้อมูลลูกหนี้สังกัด สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ โดยจำแนกตามสภาพปัญหาหนี้สิน ดังนี้

- กลุ่มสีแดง (ถูกฟ้องดำเนินคดีเรื่องหนี้สินทุกกรณี) จำนวน ๘ ราย

- กลุ่มสีแดง (เงินคงเหลือน้อยกว่า ๓๐% แต่ไม่ถูกฟ้อง) จำนวน ๕ ราย

- กลุ่มสีเหลือง (มีหนี้สินแต่มีเงินคงเหลือมากกว่า ๓๐%) จำนวน ๕ ราย

รวมทั้งสิ้น ๑๘ ราย

๒) การดำเนินการของสถานีแก้หนี้/คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ (สถานีแก้หนี้ครู

สพป. พระนครศรีอยุธยา เขต ๑) ตามคำสั่งสพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ที่ ๕๐/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

๒.๒ กำชับให้เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการหักเงินเดือนบำนาญข้าราชการเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๓ จัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ เพื่อหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูในเบื้องต้น เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗

๒.๔ คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ร่วมประชุมการขับเคลื่อนสถานีแก้หนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับสพฐ. ตามรอบการนัดหมาย

๒.๕ สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ได้มีหนังสือเชิญลูกหนี้ที่ลงทะเบียนผ่านระบบแก้หนี้ออนไลน์ (Debt Obec) จำนวน ๑๘ ราย เพื่อพบปะพูดคุยกับคณะกรรมการฯ สอบถามข้อมูลและหารือแนวทางในการช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาการชำระหนี้สินในเบื้องต้น รอบที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และรอบที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗ มีผลการหารือ ดังนี้

- ข้าราชการบำนาญประสงค์ขอลอนการเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๒ ราย เนื่องจาก เข้าใจว่ารัฐบาลจะมีเงินงบประมาณมาให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ เพื่อไปชำระหนี้

- มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ถูกสถาบันการเงินฟ้อง เนื่องจากผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญา จำนวน ๒ ราย

- ผู้เข้าร่วมโครงการประสงค์ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ เป็นตัวกลางในการประสานงานและเจรจากับสถาบันการเงินต่าง ๆ ในเรื่องของการหาแนวทางแก้ไขปัญหาการชำระหนี้สิน เช่น การปรับโครงสร้างหนี้ การปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การขยายระยะเวลาในการชำระหนี้ เสร็จจากกับเจ้าหนี้เพื่อลดดอกเบี้ยในกรณีที่ถูกหนี้เงินไปชำระหนี้ทั้งหมด เป็นต้น

๒.๖ สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ได้จัดกลุ่มลูกหนี้จากการพบปะหารือเพื่อจัดทำหนังสือขอทราบแนวทางในการช่วยเหลือลูกหนี้ในสังกัดถึงสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพระนครศรีอยุธยา จำกัด และสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ มีการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาหลังจากมีการสร้างเครือข่ายสถาบันการเงิน ดังนี้

ธนาคารออมสิน

- ผู้กู้ที่มีความประสงค์จะมาปรับโครงสร้างหนี้ ให้ผู้กู้และคนค้ำประกันมาลงนามยินยอมให้ผู้กู้ปรับโครงสร้างหนี้ ระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน ๒ ปี ประโยชน์ คือ ผู้กู้จะได้จ่ายเงินงวดลดลงจากเดิม ซึ่งจะจ่ายเป็นเงินต้นเพียงบางส่วน

- ลูกหนี้ที่ค้างชำระเกิน ๒ เดือนขึ้นไป สำนักงานใหญ่จะแจ้งรายชื่อมาที่สำนักงานสาขา แล้วสาขาจะแจ้งลูกหนี้ให้มาดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ ผู้กู้จะต้องจ่ายดอกเบี้ย ๑๐๐% ใน ๖ เดือนแรก ผู้กู้จะต้องจ่ายเงินต้นและจ่ายดอกเบี้ย ๑๐๐% ใน ๖ เดือนหลัง

ธนาคารกรุงไทย

มีโครงการรวมหนี้ถาวรอย่างยั่งยืนให้กับข้าราชการ (จะได้อัตราดอกเบี้ยที่ถูกลงและขยายระยะเวลาในการชำระหนี้) เป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ โดยจะมีการลงนาม MOU กับสหกรณ์ โดยผู้กู้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ต้องเป็นลูกหนี้สินเชื่อธรรมาภิบาลกับธนาคารกรุงไทย และยังไม่เกษียณอายุราชการ
- ต้องเป็นลูกหนี้อเนกประสงค์กับธนาคาร
- ต้องทำ MOU กับสหกรณ์เพื่อไม่ให้เกิดการก่อหนี้ใหม่

ทั้งนี้ ยังไม่ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน ซึ่งทางธนาคารจะแจ้งความชัดเจนให้ทราบอีกครั้งในภายหลัง

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูพระนครศรีอยุธยา จำกัด

มีมาตรการให้การช่วยเหลือ ดังนี้

- ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงร้อยละ ๐.๗๕ จากร้อยละ ๕.๕๐ เหลือร้อยละ ๔.๗๕
- ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ให้แก่สมาชิก ไปจนถึงอายุ ๗๕ ปี
- ควบคุมยอดหนี้ของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์มีเงินได้คงเหลือหลังหักส่ง

ชำระหนี้เพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างน้อยร้อยละ

- เปิดบริการเงินกู้โครงการเอื้ออาทรสมาชิกเพื่อชำระหนี้ ชพค./ธรรมาภิบาล ๖๐ ปี

เพื่อลดภาระการชำระหนี้ แก้ปัญหาทางการเงินให้แก่สมาชิกและช่วยเพิ่มสภาพคล่องทางการเงิน หลักเกณฑ์การกู้ ดังนี้

- ๑) กู้ได้ไม่เกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท/คน (วงเงินกู้รวมทุกสัญญาไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท)
- ๒) ส่งใช้เงินต้นและดอกเบี้ยเป็นรายเดือน ไม่เกิน ๓๕๐ งวดหรืออายุไม่เกิน ๙๐ ปี
- ๓) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔.๕๐/ปี

๔) การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา

รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้ อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ประชาสัมพันธ์การอบรมหลักสูตรการพัฒนาศูนย์และบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” เป็นต้น

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมภูเขาทอง สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เข้าร่วมจำนวน ๑๗๖ คน

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมคุณภาพให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างวินัยทางการเงิน อบรมแบบ Onsite ให้แก่บุคลากรในสังกัดทราบ

๕) ผลการดำเนินงาน

- ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ที่เป็นหนี้ในระบบและนอกระบบได้รับการแก้ไขปัญหาแล้ว จำนวน ๒ คน โดยเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารออม

- สหกรณ์ออมทรัพย์ครูพระนครศรีอยุธยา จำกัด มีแนวทางการช่วยเหลือข้าราชการครูทุกราย ดังนี้ ๑) ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงร้อยละ ๐.๗๕ จากร้อยละ ๕.๕๐ เหลือร้อยละ ๔.๗๕ ๒) โครงการเอื้ออาทรสมาชิกเพื่อชำระหนี้ ชพค./ธณวิภู ๖๐ ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔.๕๐/ปี

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

มีผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ได้สำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มตามสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดและได้จัดทำระบบข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และข้อมูลหนี้สินข้าราชการครูจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพระนครศรีอยุธยา และสถาบันการเงินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ รวมถึงข้าราชการบำนาญ ดังนี้

๑.๑ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูพระนครศรีอยุธยา

- ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ๑,๑๕๐ คน
- ข้าราชการบำนาญ ๑,๓๗๗ คน

๑.๒ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูต่างจังหวัด

- ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ๒๔ คน
- ข้าราชการบำนาญ ๒ คน

๑.๓ ธนาคารอาคารสงเคราะห์

- ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ๕๖ คน

๑.๔ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

- ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ๒ คน

๑.๕ ธนาคารกรุงไทย

- ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ๑๐๓ คน
- ข้าราชการบำนาญ (กู้บ้านเห็นจรายเดือน) ๒๔๐ คน

๑.๖ ธนาคารออมสิน (โครงการสวัสดิการ และ ชพค.)

- ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ๙๕ คน
- ข้าราชการบำนาญ ๒๙๕ คน

๑.๗ บังคับคดี

- ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ๒ คน

๑.๘ กองทุนอำเภอลาดบัวหลวง

- ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ๒๒๖ คน

- ข้าราชการบำนาญ ๓๙ คน

๑.๙ กองทุนอำเภอบางไทร

- ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ๕๖ คน

- ข้าราชการบำนาญ ๓๕ คน

๒) การดำเนินการของสถานีแก้หนี้ / คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ประชาสัมพันธ์การลงทะเบียนผ่านทาง Line, Facebook, หนังสือราชการ
๒. วิเคราะห์ข้อมูล และจัดกลุ่มฯ โดยแบ่งกลุ่ม สีแดง(ถูกฟ้อง), สีแดง, สีเหลือง และ
เชิญผู้ลงทะเบียนมาให้ข้อมูลเพิ่มเติม

๓. ประสานสถาบันการเงิน เพื่อหาแนวทางการช่วยเหลือตามลำดับความเดือดร้อนของแต่ละราย

๓) การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้้อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ได้จัดโครงการอบรมพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา “ด้านการวางแผนการสร้างวินัยทางการเงินและการออม” การอบรมให้ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านระบบออนไลน์ AYA ๒ Channal

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

มีผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

- มีการรวบรวมข้อมูลการลงทะเบียนแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาทางสถานีแก้หนี้ออนไลน์

- มีการจัดกลุ่มปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ลงทะเบียนสถานีแก้หนี้ จำแนกตามกลุ่มดังนี้

กลุ่มสีเหลือง (มีปัญหาหนี้สิน แต่ยังมีเงินเดือนเหลือถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์) มีจำนวน ๑ คน

กลุ่มสีแดง (มีปัญหาหนี้สิน และมีเงินเดือนเหลือไม่ถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์) มีจำนวน ๓ คน

- มีการปรับปรุงและยกระดับการตัดเงินเดือนเพื่อชำระหนี้ ควบคุมยอดหนี้ไม่ให้เกินความสามารถในการชำระหนี้ ตรวจสอบข้อมูลรายการหัก ณ ที่จ่าย และข้อมูลจากเครดิตบูโร ให้มีเงินเดือนเหลือสุทธิหลังหักชำระหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ กำหนดมาตรการตัดเงินเดือนเพื่อใช้หนี้สวัสดิการและสหกรณ์ออมทรัพย์ครู หรือสถาบันการเงินที่ผ่อนปรนอัตราดอกเบี้ยเพื่อสวัสดิการที่แท้จริงคือต้องเป็นอัตราเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในตลาดทั่วไป

๒) การดำเนินการของสถานีแก้หนี้ / คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- การประชาสัมพันธ์การลงทะเบียนสถานีแก้หนี้ในระบบแก้หนี้ออนไลน์ สพฐ.

- การเข้าร่วมประชุมการขับเคลื่อนสถานีแก้หนี้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผ่านระบบออนไลน์

- การไกล่เกลี่ยเพื่อชะลอการฟ้องร้องก่อนการดำเนินคดี ไกล่เกลี่ยระหว่างการพิจารณาคดี และประสานช่วยเหลือครูระหว่างเจ้าหน้าที่กับครูและผู้ค้าประกัน

- มีการวางแผนกำหนดแนวทางการแก้หนี้สินครู ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- การเชิญลูกหนี้และผู้ค้าประกันมาให้ข้อมูล

- มีการประชุมร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ และสถาบันการเงินเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

- มีการเจรจาไกล่เกลี่ยและปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างสถาบันการเงินกับผู้กู้

๓) การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างวินัยทางการเงินแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา แต่ได้มีการประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมวางแผนทางการเงินกับ สพฐ. หรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๓) สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ตามประเด็นการตรวจ ติดตาม ดังนี้

๑) การดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

- สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดฯ มีการประชาสัมพันธ์ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบถึงข้อมูลข่าวต่างๆ ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู

- สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดฯ มีนโยบายให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมอบรมโครงการครุรุ่นใหม่ที่หัวใจพอเพียงและโครงการครูไทยยุคใหม่เข้าใจการเงิน

๒) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

- สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดฯ มีการสำรวจหนี้ราชการครูเพื่อดำเนินการทักหนี้ ผ่านการจ่ายตรงเงินเดือนในระบบจ่ายตรงเงินเดือน ของกรมบัญชีกลาง

๒.๑.๔) สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ตามประเด็นการตรวจ ติดตาม ดังนี้

๑) การดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

นโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีข้อสั่งการจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการว่า ผู้บริหารที่มีอำนาจเซ็นรับรองเงินเดือน โดยให้ตรวจสอบว่าบุคลากรที่มีความประสงค์กู้หนี้จะต้องมีเงินเดือนเหลือไม่น้อยกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์ จึงแจ้งให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดที่มีอำนาจรับรองเงินเดือนทราบ

๒) การสำรวจเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สภาพหนี้จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการสำรวจสภาพหนี้โดยรายงานส่งข้อมูลไปยังกรมส่งเสริมการเรียนรู้ และประชาสัมพันธ์การให้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครูเป็นประจำทุกปี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาและลดภาระหนี้สินที่มีอยู่

๒.๑.๕) ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ตามประเด็นการตรวจ ติดตาม ดังนี้

๑) การดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

- ยังไม่มีกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเข้าไปแก้ไขเจรจาช่วยเหลือ

๒) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

- ได้มีการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือเบื้องต้น

๓) ปัญหาอุปสรรค การแก้ไขปัญหา และผลที่ได้รับ

๓.๑) ปัญหาอุปสรรค โดยภาพรวม

๑. ปัญหานี้สินครูฯ เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและเป็นปัญหาเชิงระบบของข้าราชการทั่วประเทศ และแต่ละคนจะมีปัญหาไม่เหมือนกัน มีความซับซ้อนที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน และที่สำคัญการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ “สถานีกักหนี้ครู” ยังมีความเสี่ยงสูงในการที่จะถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ทั้งจากลูกหนี้ กรณีเขตพื้นที่การศึกษาไปหักเงินเดือนลูกหนี้เพื่อชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ และอาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดีจากสถาบันการเงิน หากไม่ดำเนินการหักเงินเดือนให้ตามข้อตกลง

๒. เนื่องจากครูเป็นข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนและสวัสดิการจากกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงมีสินเชื่อเป็นสวัสดิการอย่างหนึ่งโดยเป็นสินเชื่อที่ชำระคืนโดยการหักเงินเดือนของข้าราชการ ทำให้สถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ ล้วนมีความต้องการที่จะปล่อยสินเชื่อให้กับครู เพราะเป็นสินเชื่อที่มีอัตราการผิดนัดชำระหนี้ค่อนข้างต่ำ รวมทั้งเป็นสินเชื่อที่หน่วยงานต้นสังกัด คือกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ ทำหน้าที่จัดเก็บและนำส่งให้เจ้าหนี้โดยตรง ปัญหาคือทำให้ข้าราชการครูเป็นกลุ่มลูกค้าที่ถูกหักเงินเดือนของกลุ่มใหญ่ที่สุดกลุ่มหนึ่ง เมื่อการหักเงินเดือนของเป็นไปโดยไม่มีเพดานกำหนด ผลกระทบที่ตามมาก็คือ ครูจำนวนมากที่มีเงินเดือนเหลือหลังหักชำระหนี้้น้อยมากจนไม่เพียงพอที่จะดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี และกลายเป็นปัญหาต่อคุณภาพชีวิตของครู รวมถึง อาจเกิดปัญหานี้สินนอกระบบ หนี้เสีย และการบังคับคดีตามมา

๓. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบปัญหาเรื่องหนี้สิน ไม่สนใจที่จะเข้าร่วมลงทะเบียนตามโครงการสถานีกักหนี้

๔. ผู้ลงทะเบียนบางราย ให้ข้อมูล ไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง ทำให้ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้

๕. การดำเนินการแก้ไขปัญหา ประสบผลสำเร็จค่อนข้างยาก เนื่องจากไม่ได้มีการสั่งการอย่างชัดเจนในระดับกระทรวง เพื่อการบูรณาการร่วมกันกับสถาบันการเงินต่างๆ ในการปรับลดอัตราดอกเบี้ยหรือเพิ่มระยะเวลา การผ่อนชำระ

๓.๒) การแก้ไขปัญหา โดยภาพรวม

๑. งานแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีทักษะและความชำนาญเป็นพิเศษ เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ ในการคิดวิเคราะห์ ตัวเลขหนี้สินของลูกหนี้แต่ละราย แก้ไขปัญหาทางการเงิน วางแผนการเงิน การให้ความช่วยเหลือในการปรับโครงสร้าง การรวมหนี้ การแสวงหาสถาบันการเงินที่ให้ดอกเบี้ยต่ำ มีจิตวิทยาและเทคนิคในการเจรจาต่อรอง การโน้มน้าว การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับลูกหนี้ สามารถสร้างเครือข่ายและพันธมิตรกับสถาบันการเงินต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้

๒. เร่งจัดทำและขับเคลื่อนแผนการแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นรูปธรรมโดยให้ความสำคัญกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ในการแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการ เพื่อไม่ให้ข้าราชการกู้เกินศักยภาพของเงินเดือน และหลังจากหักชำระหนี้แล้วข้าราชการจะมีเงินเหลือในแต่ละเดือนเพียงพอที่จะใช้ดำรงชีพอย่างมีศักดิ์ศรี

๓. ให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและดอกเบี้ยเงินกู้ การปรับลดการซื้อประกันในส่วนที่ไม่จำเป็น การปรับลดยอดหนี้ หรือ "ยุบยอดหนี้" และนำรายได้ในอัตรากบางส่วน เช่น เงินสำรอง กบข. ในส่วนที่สมาชิกสะสมเองหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ เงินบำเหน็จตกทอด มาใช้ลดยอดหนี้

๔. ประชาสัมพันธ์การลงทะเบียนออนไลน์เพื่อแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาหลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น

๕. ตรวจสอบข้อมูลของผู้ลงทะเบียนจากเจ้าหน้าที่การเงินคนใกล้ชิด หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลปัญหานี้สินที่ชัดเจนและถูกต้อง

๖. กระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายการแก้ไขปัญหานี้สินที่เป็นรูปธรรม ประสานกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครู และสถาบันการเงิน เพื่อบูรณาการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๓.๓) ผลที่ได้รับ โดยภาพรวม

๑. การดำเนินงานแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ของ สพป. พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ถูกต้องตามตามระเบียบ กฎหมาย และประกาศที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากบุคลากรในสังกัดถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการหักเงินเดือน เงินบำนาญข้าราชการครูให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการ และสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างเคร่งครัด

๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสภาพคล่องในการชำระหนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูที่มีคุณภาพ มีวินัยทางด้านการเงิน เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา และคุณภาพสังคม

๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีวินัยทางด้านการเงิน รู้จักวางแผนด้านการเงินและการออมดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ครูและบุคลากรศึกษาทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานี้สินได้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

๕. เกิดการพัฒนากลไกการทำงานของภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันการเงิน ส่วนราชการ ตัวแทนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

๖. เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายนำไปสู่การขับเคลื่อนเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

๗. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสภาพคล่องในการชำระหนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูที่มีคุณภาพ มีวินัยทางการเงิน เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพสังคมต่อไป

๔) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ นำโดย ดร.กัลยา มาลัย ผอ.สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ และบุคลากรในสังกัด ได้ให้ความสำคัญอย่างจริงจังกับได้ให้ความสำคัญกับการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามนโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับ งานแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากปัญหานี้สินครูฯ เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและเป็นปัญหาเชิงระบบของข้าราชการทั้งประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าราชการครู ซึ่งการดำเนินงานของสพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ได้อาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรในสังกัด เครือข่ายข้าราชการครู สหกรณ์ออมทรัพย์ครูพระนครศรีอยุธยา จำกัด และสถาบันการเงินต่าง ๆ โดยมีหลักการที่ถือปฏิบัติร่วมกัน บทบาทของแต่ละฝ่ายชัดเจน และไม่ได้เน้นให้การช่วยเหลือเฉพาะข้าราชการครูที่มีหนี้เท่านั้น แต่ส่งเสริมให้ข้าราชการครูที่ไม่มีหนี้ ให้มีรายได้เหลือเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ยึดหลักในการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้การดำเนินงานสำเร็จ ได้แก่ ๑) มีความชัดเจน ๒) มีความเป็นไปได้ ๓) มีประสิทธิภาพ ๔) มีการประเมินผลการวางแผนที่ดี

๓. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู และสถาบันการเงินต่างๆ

๕) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

๑. รวมนี้สินครูมาไว้สถาบันการเงินแหล่งเดียว เพื่อให้ครูได้ชำระหนี้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ กำหนดมาตรการที่เหมาะสมกับการผ่อนชำระหนี้ของครูให้ได้มากที่สุด ตลอดจนพัฒนาครุบรรจใหม่ และครูทุกกลุ่มให้มีความรู้ สร้างวินัยการบริหาร จัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. สพฐ. ควรวางนโยบายในการแก้ไขปัญหานี้สินครูในระดับพื้นที่ให้มีความชัดเจนและมีความเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น

๓. ผู้บริหารในระดับนโยบายและระดับหน่วยงาน ควรให้ความสำคัญในการดำเนินงานแก้ไขปัญหานี้สินครูและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

๔. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดฯ มีการส่งเสริมและอบรมให้ความรู้ทักษะทางการเงินไปพร้อมกับการแก้ไขปัญหานี้สิน (วชท.ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร)

๕. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดฯ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างจริงจัง

๖) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ได้นำแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้สหกรณ์เป็นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ และสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกาญจนบุรี จำกัด มาเป็นต้นแบบในการดำเนินงาน

๒. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดฯ ติดตามข่าวสารและรูปแบบการช่วยเหลือปัญหานี้สินครู และการฝึกอบรมให้ความรู้ในการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง